

Země protikladů

VII. Epilog

Aktuality 15.09.2137: Dnes dopoledne se veřejnost rozloučila s profesorem Hronským. Česká věda tak přišla o největšího znalce keltského osídlení ve střední Evropě. Na sklonku svého života se proslavil nalezením takzvaných Eburodunonských svitků. Jeden z obyvatelů dávné keltské osady v nich po dobu několika desítek let pečlivě zaznamenával všechny události, život i zvyky našich předků. Jde o unikátní nález, který nemá ve světě obdoby. Keltové totiž své znalosti šířili převážně ústním podáním a žádné písemnosti, které by se svým rozsahem alespoň trochu blížily Eburodunonským svitkům, se nedochovaly. Součástí svitků je na svoji dobu i neuvěřitelně přesná mapa území dnešní jižní Moravy se zakreslenými keltskými osadami a oppidii. Na jejím základě bude možné po mnoho dalších desítek let provádět nové archeologické výzkumy a jižní Morava tak má šanci stát se územím s nejlépe prozkoumaným keltským osídlením na světě. Na základě této mapy již byla potvrzena přes 200 let stará domněnka, že keltská osada Eburodunon dala jméno profesorovu rodnému městu. Svitky určitě pomohou odhalit ještě řadu dalších tajemství naší minulosti. Ale přináší také jednu novou záhadu. Na pracech, vedoucích k jejich objevení, se významně podílel i jeden z profesorových žáků. Jeho podivné zmizení pouhý den před nalezením svitků se však dodnes nepodařilo objasnit...

VI. 6. - 7.10.2135

Aktuality 06.10.2135: Po více než 400 letech dojde zítra na našem území k úplnému zatmění Slunce. Podle předpovědi počasí bude jasno a tak na několik minut spatříme, jak Měsíc zakryje Slunce a na obloze se za jasného dne rozzáří hvězdy...

Stál na úzkém travnatém ostrohu nad údolím potoka. Podzimní slunce svítilo vysoko na bezmračném nebi a země dole zatím neměla tušení, že se už za chvíli ponoří do šera. Tohle místo si pro pozorování zatmění nevybral náhodou. Každý keř, každý kámen, ba i každé stéblo trávy tady na něj dýchalo dávnou minulostí. V době, jejímuž zkoumání se rozhodl zasvětit svůj život, zde stálo hrdé opevněné hradiště zvané Meliodunon. Dnes už ho připomínají jenom sotva znatelné zbytky kdysi mohutných valů a spousty archeologických nálezů, ukrytých v depozitářích muzeí.

Stál sám na tom podlouhlém návrší, jenom pár desítek minut chůze od města, kde žil, a přitom tak daleko od jeho ruchu. V ruce držel překrásný skleněný náramek a pozoroval, jak si s ním pohrávají sluneční paprsky.

Náramek měl teprve od včerejška, kdy byly v nedalekém městě zahájeny rozsáhlé archeologické výzkumy. Těžká stavební technika zde při demolici starého nákupního centra ze začátku minulého století odhalila v jeho těsné blízkosti pozůstatky rozsáhlé starověké osady. A protože díky sporům na radnici nebylo ještě stále rozhodnuto o budoucím investovi, měli archeologové dost času prokopávat se historií.

Když včera na poslední chvíli přicházel na zahájení vykopávek, zaujal ho pár desítek metrů před hranicí bývalé osady mihotavý fialový záblesk, jak se sluneční paprsky odrazily od kousku skla vedle cesty. A protože byl zvyklý stále hledat něco v zemi, automaticky se sehnul, opatrně odhrnul dlaní hromádku jemného písku a za chvíli už ležel v jeho dlaní náramek vyrobený z modrofialového skla. Samotné výzkumy ještě ani nezačaly, a už teď se na něj usmálo takové štěstí. Neměl nejmenší pochyby, o co jde. Úlomky podobných náramků se v minulosti občas našly na keltských pohřebištích. Ale celý neporušený náramek bez jediného škrábnutí, to byla opravdu vzácnost.

Nejvíce ze všeho ho zaujalo slunce a hvězdy, které žlutě zářily po celém obvodu náramku. Měly snad symbolizovat denní běh času nebo něco jiného? Byl tak překvapený, že zůstal stát na kraji cesty a se zaujetím si svůj objev prohlížel. Teprve po chvíli si uvědomil, že asi přijde pozdě, opatrně vložil náramek do kapsy a rychle vykročil. Ze samého nadšení se přitom dopustil hrubé profesionální chyby a nezdokumentoval místo nálezů. Když si to po pár minutách konečně uvědomil, bylo už pozdě.

Co má ale teď s náramkem dělat, když jeho nález vlastně nemůže nikomu oznámit. Vždyť by vypadal jako malý kluk, kdyby na otázku, kde ho našel, po pravdě odpověděl, že vlastně ani přesně neví. Nu co, zítra je přece taky den a třeba ho do té doby nějaké přijatelné vysvětlení napadne.

Když si večer v klidu domova náramek znovu pečlivě prohlížel, měl pojednou pocit, že mu cosi připomíná. A přitom si byl takřka jistý, že podobně zdobený skleněný náramek ještě nikdo nikdy nenalezl. Až když jím pomalu otáčel v ruce, konečně na to přišel! Na modrofialové obloze, kde ještě před malou chvílí svítilo slunce, se před jeho očima znenadání rozsvítily hvězdy. Ale slunce vlastně z oblohy úplně nezmizelo, to jenom zůstalo ukryto za tělem náramku. Stejně jako zítra, když měsíc zakryje sluneční kotouč a na zšeřelé obloze se objeví hvězdy.

K zatmění Slunce dochází na stejném místě jen jednou za pár století. A shodou okolností se zde tak stane už zítra. A tak se rozhodl, že se vypraví kousek za město, aby se zde mohl v klidu podívat na ten astronomický zázrak. A náramek, ten si vezme s sebou, aby využil jedinečné příležitosti a mohl zjistit, zda výjev na něm skutečně připomíná sluneční zatmění.

Proto teď stál na jednom ze svých nejoblíbenějších míst a prohlížel si ten podivný kousek skla. Byl tak zamyšlený, že si ani nevšiml, jak obloha pomalu potemněla a nad obzorem se objevila první hvězda. Vtom ho ze zadumání vytrhl ženský hlas:

„Vrať mi můj náramek, prosím,“ ozvalo se těsně za ním.

Ještě před malou chvílí byl přesvědčený, že tu stojí úplně sám. Překvapeně se otočil a jeho údiv se jenom znásobil. Na krok před ním stála mladá dívka. Oblečená do jednoduchých dlouhých šatů, ušitých z hrubé barevné kostkované látky. Dlouhé světlé vlasy měla sepnuty masivní bronzovou sponou a její krk obepínal zlatý nákrčník – neuzavřený kruh s rozšířenými konci zdobený spirálovým ornamentem. Ruku měla nataženou směrem k němu a její zrak smutně spočíval na skleněném náramku. Pak se mu tázavě podívala do očí, jako by si nebyla jistá, zda jí rozumí:

„Vrátíš mi můj náramek?“ zeptala se tiše.

Jeho překvapení ještě vzrostlo, když si uvědomil, že ho neoslovila žádným ze stávajících jazyků, ale starou Keltštinou. Těch náhod, co se od objevení náramku udály, už na něj bylo trochu moc. V širokém okolí věděl pouze o dvou lidech – kromě něho ještě o profesoru Hronském – kteří ovládali starou Keltštinu natolik, že by se jí snad dokázali domluvit.

„A proč bych měl věřit, že patří právě tobě?“ byla první slova, která ho napadla, a teď jen doufal, že je skutečně vyslovil v Keltštině. A dívka, ta zřejmě porozuměla:

„Včera jsem ho ztratila cestou z Eburodononu, jen pár desítek kroků za jeho hradbou.“

Že by ho snad včera při nalezení náramku tajně pozorovala nějaká studentka historie z místní univerzity a teď si z něj tropila žerty? Ale zvládla by to vůbec? A i kdyby, může ještě na chvíli předstírat, že jí věří, a přistoupit tak naoko na její hru.

„Náramek jsem u vaší osady skutečně našel, ale předtím ležel v zemi nejméně dva tisíce let. Tak jak jsi ho tam mohla ztratit teprve včera?“

„Promiň, pro mě to bylo skutečně včera. Já úplně zapoměla, že pro všechny ostatní to musí být již více než před pětadvaceti staletími.“

„A to ti mám skutečně věřit?“ zeptal se podrážděně. Pak si ale uvědomil, že by mohl příliš brzy ukončit její hru, a tak trochu zmírnil:

„Tak dobrá, vrátím ti tvůj náramek, když mi slíbíš, že mně vše vysvětlíš.“

„Slibuji, ale ty mi na oplátku slib, že mě necháš vyprávět a nebudeš mě přerušovat svými otázkami. Už mi nezbývá mnoho času,“ dodala smutně a znovu natáhla ruku směrem k němu.

„Dobře, slibuji,“ odpověděl a vložil náramek do její otevřené dlaně.

Dívka si ho nasadila na útlé zápěstí a snad poprvé se v její tváři mihl náznak úsměvu. Pak se posadila a začala mu vyprávět svůj smutný příběh.

V. 4. století př.n.l.

Já vím, že mi to sotva kdo uvěří, ale jsem dcerou druida, který žil kdysi zde, v opevněném hradišti. A protože můj otec měl obrovskou moc a prostí lidé se ho báli, tak i já jsem už jako malá byla hloupá a pyšná holka, která dělala všem kolem jenom samé naschvály. Většina dětí z toho časem vyrostle, ale já jsem to štěstí neměla.

Čím jsem byla starší, tím bylo hůř. Nakonec jsem nedokázala vyslovit jediné upřímné slovo. Když se mi něco líbilo, tak já se jen mračila a namísto díky zněly z mých úst samé nadávky. Otec si už se mnou nevěděl rady, a tak mě jednoho dne vzal do sousední osady Eburodunon. Zde žil nejmocnější a nejzkušenější ze všech druidů, co se kdy v tomto kraji narodili. A můj otec se ho rozhodl požádat o radu.

Cizí druid se mnou chvíli pohovořil a pak pozval mého otce do nitra svého domu. A tam se dopustil nejukrutnějšího omylu ve svém životě, když vyslovil tuto radu:

„Tvá dcera ztratila upřímnost a zapomněla mluvit srdcem. A tady dokáže pomoci jenom jediná věc. Láska, ta přece nepotřebuje slov. Počkej, až se tvá dcera poprvé doopravdy zamiluje. Až promluví srdcem dříve, nežli ústy, pak se sama přidají i upřímná slova.“

Poté spolu oba druidové ještě dlouze hovořili o svých záležitostech a já zatím musela čekat před domem. Nebyla jsem tam ale příliš dlouho sama. Za druidem přišel jeho jediný syn, který musel také počkat, až návštěva odejde. Byl to nespělý pohublý mladík, mně se tenkrát ani trochu nelíbil a byl mi spíše protivný. Ale já přece dělala všechno naopak! A tak se má tvář rozzářila tím nejpodmanivějším úsměvem, jaký jsem svedla a začala jsem se ho vyptávat, kdo je a co dělá. A on začal vyprávět o tom, jak se přes otcovo naléhání nestal druidem, ale živí se zlatotepectvím.

Povídali jsme si dlouho, dokud se neotevřely dveře a otec mě neodvedl zpátky domů. Jednou odpoledne o pár dnů později navštívil mladík Meliodunon, prý aby se dohodl na výrobě jakési spony. Ale já si dobře všimla, jak se cestou toužebně dívá směrem k našemu domu. Tenkrát mi byl ještě lhostejný a bylo to také naposledy, co jsem k němu byla skutečně milá. Když krácel zpět kolem našeho domu, vyšla jsem schválně ven. Jen tak, abych ho poškádlila, a nakonec jsme si povídali až do večera.

Až když slunce začalo zapadat, si mladík uvědomil, že se musí vrátit domů. Ale rozloučit se mu stále nechtělo a tak mě poprosil, jestli bych ho malý kousek doprovodila, pouhých pár kroků. A já přikývla. Když jsme poodešli od Meliodunonu, znenadání mě objal a vášnivě políbil. Já jsem se mu ale vytrhla a utekla domů.

Od toho okamžiku se ale ve mě cosi změnilo a já se poprvé v životě zamilovala. Stále více a více jsem toužila po mladém zlatotepci, po jeho objetí a polibcích. A byla jsem to já, kdo začal pod nejrůznějšími záminkami navštěvovat osadu Eburodunon a scházet se tam se synem místního druida. Jenže ten se ve své radě ukrutně zmýlil. Čím více jsem jeho syna milovala, tím horší bylo pro mě vyřknout byt' jen jedno jediné vlídné slovo. A tak jsem při setkáních s ním raději jen smutně mlčela. Mladík si to nedokázal vysvětlit a stále se mě snažil něčím zaujmout a rozveselit.

Vše vyvrcholilo včera dopoledne, když jsem za ním opět přišla do Eburodunonu. Přivítal mě nádherným dárkem, zlatým překrásně zdobeným nákrčníkem, který sám zhotovil. Každá keltská žena tehdy toužila po takové ozdobě a tenhle byl nejhezčí, jaký jsem kdy spatřila. Byla jsem v tu chvíli tak šťastná, jako nikdy předtím. A chtěla jsem neprozřetelně vyjádřit svoje díky pomocí slov. Ale jaká hrůza! Namísto toho jsem mu zle vyčinila. Že si mě chce tím darem koupit a že si něco tak

obludného nikdy na krk nenasadím. Nakonec jsem mrštila nákrčníkem k jeho nohám, otočila se a utekla pryč.

Má radost a štěstí se rázem změnilo v zármutek, zatímco do tváře se mi po dlouhé době vrátil smích. S tím šíleným smíchem na rtech jsem utíkala domů, pryč od Eburodunonu i mého milého. A cestou jsem také ztratila svůj skleněný náramek. Ale tím události včerejšího dne ještě zdaleka nekončí.

Vpodvečer se na Meliodunonu objevil rozlícený eburodunonský druid se zlatým nákrčníkem v ruce. Jeho syn neunesl tu potupu, z nešťastné lásky skočil ze skály a zahynul. A druid mě za to strašlivě potrestal a seslal na mě to nejhrůznější prokletí, jakého byl schopen.

Jednomu opuštěnému místu, kde se na pár týdnů v roce stává bílá barva černou a kde se potkává žár slunce s chladným svitem hvězd, jsme tenkrát říkali Země protikladů. A protože i já jsem všechno dělala a říkala naopak, odsoudil mě druid k věčnému bloudění tou zemí. Na krk mi vložil zlatý nákrčník, který od toho okamžiku nebylo možné rozepnout a který mě po tisíce let tíží jako kámen. V zimě mne strašlivě mrazí a v létě ukrutně pálí. Pro lidi i lesní zvěř se stávám neviditelnou a němou, abych si nemohla nikomu postěžovat, abych si neměla s kým promluvit a požádat ho o pomoc.

A aby ani to nebylo málo, při tom mém bloudění dělá i mé tělo vše opačně, než si přeji. Když jsem unavená a chce se mi jít s kopce, nohy mě nesou vzhůru. Čím víc se mi chce spát, tím více se moje víčka otevírají. Jenom jediný den v roce, kdy se všechny protiklady v zemi mého bloudění spojí, dostávám možnost polepšit se. To získám opět svoji podobu, hlas i vůli. Spatřit a uslyšet mě ale dokáže pouze ten, kdo uvěří v mé napravení. Po celý ten den mi však za slunečního světla můj stín neustále připomíná mou minulost a míří proto směrem ke slunci. A to mohu být ještě ráda, protože kdyby mohl, tak i ten stín by ode mě samou hanbou nejraději utekl.

Abych nikdy nezapomněla, co jsem kdysi dávno způsobila, jsem stále tak mladá, jako dřív. A stále mi připadá, že se to všechno odehrálo teprve včera. A zároveň si pamatuji každý z těch nekonečných dnů bloudění a samoty. A to je na mém trestu snad to úplně nejhorší, vždyť počet těch prokletých dnů se už pomalu blíží k milionu.

A dokud nákrčník svírá můj krk, nesmím Zemi protikladů opustit. Jenom jednou za pár set let, pouze v den, kdy se na obloze spojí při zatmění slunce ještě mocnější protiklady, než které tenkrát ovládaly moji duši, smím opustit onu zem. Během zatmění, když na tmavé obloze svítí za dne hvězdy, pak získám na chvíli i svou lidskou podobu a smím dělat, co sama chci a jak chci. A já se pak snažím najít někoho, kdo by mi pomohl.

Pokud uvěříš mému příběhu a pokud uvěříš i tomu, že jsem se za ta staletí skutečně napravila, pak mě dokážeš vysvobodit. Jestliže mě příští rok v den podzimní rovnodennosti navštívíš v Zemi protikladů, pak se ti snad podaří rozepnout můj zlatý nákrčník a konečně mě zbavit onoho strašlivého prokletí...

IV. 7.10.2135 - 7.05.2136

7.10.2135

Za celou tu dobu ji ani jednou nepřerušil a jen pozorně naslouchal. Sledoval přitom její pohybující se rty, vnímal její blízkost, a když se jí podíval do modrých očí, jako by v nich cítil obrovský smutek i záblesk naděje.

„A jak tě mohu navštívit v Zemi protikladů, když nemám ani potuchy, kde vlastně leží? Prozrad' mi, kde to je?“

„Nemohu, na to je už příliš pozdě. Slunce začíná opět svítit a poslední hvězdy hasnou. A prastará kletba začíná znovu působit. Cokoli teď řeknu, bude pravým opakem toho, co si myslím, co si přeji a po čem toužím. Mohu ti jenom napovědět slovy staré písně. V ní kvetoucí růžový keř zpívá o tom, kde mě najdeš. Protože růže, ty přece nikdy nelžou.“

Dívka vstala a z jejích úst se ozvala tichá melodická píseň:

*„Když můj květ bílý v čern noci promění se,
pod ohni projdi, co přestaly hřát.
Až slunce s hvězdami ve stráni rozzáří se,
tam mezi květy spatříš ji stát.“*

Píseň dozněla, na nebi pohasla poslední hvězda a sluneční paprsky opět vrátily předmětům na zemském povrchu jejich stíny. A on si s překvapením uvědomil, že v posledním okamžiku, než dívčí postava zmizela, spatřil v trávě její stín. Mířil přímo ke slunci.

Skleněný náramek zmizel společně s dívkou a on stál opět sám na zeleném návrší. Už nebude muset nikomu vysvětlovat, jak k náramku přišel, ani dál tajit jeho nález. Teprve teď si však uvědomil, že přišel nejen o náramek, ale i o možnost porovnat ho se zatměním Slunce. Po celou dobu tajemného setkání nezaměřily jeho oči ani jednou směrem k potmělé obloze; natolik ho zaujala dívka svým příběhem.

Myšlenku, že si z něj nějaká studentka udělala legraci, už zavrhl. Stále ale nemohl uvěřit tomu, co se zde před chvílí odehrálo. Byla to snad halucinace, nebo mu jen horké sluneční paprsky pomátly rozum? Copak ale můžete v chladný podzimní den dostat během zatmění Slunce úpal?

8.10.2135 - 6.05.2136

Kolikrát si v posledních měsících v duchu zanotoval tu starou píseň a snažil se odhalit její tajemství? Jako správný vědec vyhledal a prostudoval všechny dostupné materiály, které by se jen náznakem zmiňovaly o nějaké Zemi protikladů, nebo alespoň v něčem připomínaly slova písně. Dokonce navštívil Britské ostrovy, kde bylo shromážděno obrovské množství stále nezdigitalizovaných materiálů o Keltech a Laténské době, ze které náramek evidentně pocházel.

Věnoval tomu pátrání všechnen svůj volný čas. Nikdy nebyl příliš společenský, ale teď se zabral do své práce a hledání Země protikladů natolik, že to i na svět akademických bláznů bylo trochu moc. A tak jediným výsledkem jeho snažení byla přezdívka, kterou si po pár letech svého působení v archeologickém ústavu nakonec vysloužil. Začali mu tam říkat Podivín.

7.5.2136

Více než půl roku už ztratil marným hledáním. A když se dnes po několika pošmourných dnech znovu objevila na obloze nebeská modř, rozhodl se radikálně změnit další postup. Kde věda k ničemu nevede, tam může uspět intuice, trocha zdravého rozumu a snad i kapka štěstí. Jestliže ta nešťastná dívka bloudí už tisíce let Zemí protikladů, tak to přece nemůže být bůhví jak daleko od míst, kde se s ní setkal.

Zkusí se vžít do její role a bloudit po okolí bývalého hradiště Meliodunon. A když selže i zdravý rozum, třeba mu city napoví, kde hledat onu zem z písně. Vykopávky se na pár dnů bez něho určitě obejdou, říkal si v duchu, když si domlouval na několik příštích dnů dovolenou. Zbývá už jenom rozhodnout, kde s hledáním začít. Žádné z několika dávno opuštěných hradišť a keltských osad, které ležely v okolí, to nebude. Tam žilo na počátku dívčina příběhu příliš mnoho lidí, než aby zde mohla sama bloudit pustým krajem.

Ve svých myšlenkách zabloudil na chvíli do studentských let. Ke konci střední školy dlouho váhal, co vlastně studovat dál. Nad jeho láskou k přírodě a zájmem o botaniku nakonec zvítězila historie a tajemný svět Keltů. Z té doby si ještě dobře pamatoval na skalní ostroh nad údolím, kam kdysi tak rád chodil. Rozhodl se začít s hledáním právě tam. Je to nepříliš daleko proti proudu potoka nad Meliodunonem a otevírá se tam překrásný rozhled na pořádný kus údolí i na okolní kopce. Třeba si při tom pohledu vzpomene na něco, co mu pomůže při dalším pátrání.

Vyrazil pryč z města směrem na severovýchod a za hodinu už kráčet po lesní pěšině. Přemýšlel, jak překlenout těch neuvěřitelných pětadvacet století, které ho dělily od dob starých Keltů. A najednou si připadal, že se o nepatrný kousek přiblížil a že omládl aspoň o deset let.

Jaro právě vrcholilo a vše bylo v plném květu. Za poslední roky už skoro zapomněl, kolika barvami jaro svítí, kolika hlasy ptáků zpívá a kolika vůněmi voní. Je to už neuvěřitelných deset let, co naposledy jaro takhle silně prožíval. Později mu vůně rozměklé hlíny přestala připomínat příslib prvních květů. Namísto toho mu říkala, že opět nastává čas hledání vzkazů z dávných dob pod jejím povrchem.

Po měsících usilovné dřiny, kdy skoro nevnímal okolní svět, na něj svěží vzduch zapůsobil jako droga. Na chvíli dočista zapomněl na Keltů, jen se okouzleně díval kolem sebe a lovil v paměti dávno zapomenuté názvy květin. Když pod jeho botami zaskřípaly drobné kamínky a blátivý podklad pěšiny se proměnil v pevnou skálu, byl u cíle své cesty. Nebo spíše na začátku dlouhého hledání. Udělal ještě pár kroků, až stanul na okraji šedobílé vápencové skalky. Před ním se rozevřel pohled do údolí. Když se dost vynadával, nejdříve zleva doprava a pak zase nazpět, spočinul jeho pohled na skalní římsě pod ním.

Pouhý metr pod jeho nohama svítilo malý kousek nad zemí pár nápadných bílých květů. Kdysi přesně věděl, jak se tenhle vzácný keřík jmenuje a ze všech planých růže ji měl snad nejraději. Její velké sněhobílé květy se vyjímalý mezi drobnými tmavozelenými lístky, snad nejmenšími, jaké jen růže může mít.

Najednou si vzpomněl na den, kdy tu stál naposledy. Tehdy začínal podzim, růže na skalní římsě už dávno odkvetla, její lístky zářily vínově červenou barvou a bílé květy se proměnily v šípky. A snad proto, aby byly lépe vidět na pozadí rudě vybarvených listů, je příroda obdařila ne červenou, ale uhlově černou barvou. Podzim byl tenkrát na barvy obzvláště štědrý. Když odtud scházel dolů úbočím kopce, rozhořely se nad jeho hlavou koruny jeřábů svými ohnivými listy. A na kamenité stránce kousek nade dnem údolí naplno kvetly jedny z posledních podzimních květin, modrofialové hvězdnice s bledožlutými středy květů.

A on tenkrát náladu podzimního dne vnímal tak silně, že zatoužil vyjádřit jeho krásu ve verších. Ale nějak mu tehdy chyběla ta správná slova. A tak mu z toho všeho zbyla jenom jedna velká překrásná vzpomínka a jedno malé nesplněné přání. Ale to přání se mu začalo plnit, když mu v hlavě opět zazněly verše staré keltské písně:

*„Když můj květ bílý v čern noci promění se,
pod ohni projde, co přestaly hrát.
Až slunce s hvězdami ve stráni rozzáří se,
tam mezi květy spatříš ji stát.“*

Pochopil, že právě našel tajemnou Zemi protikladů. Stál na konci své cesty a zároveň na jejím počátku v čase. Vždyť růže z písně teprve rozkvetla a on teď musí čekat více než čtyři dlouhé měsíce, než se její bílý květ promění v sametovou čern.

III. 21.09.2136, území bývalé osady Eburodunon

Po roce mravenčí práce byly vykopávky u konce. Byl už překopán a zdokumentován každý čtvereční metr toho, co zbylo z dávné osady. Všechny nalezené předměty byly pečlivě očištěny, roztříděny a uloženy. Pro něho to byl první tak rozsáhlý výzkum. A po pravdě řečeno, byl z jeho výsledků tak trochu zklamaný. Ne že by snad nenašli vůbec nic zajímavého. Když ale před rokem začínali, byla jejich očekávání daleko větší. Nejvýznamnějším nálezem se tak nakonec stal modrofialový skleněný náramek, o kterém se ale kromě něho už nikdo nikdy nic nedozví.

Zklamaný byl i celý archeologický tým. Před několika dny jim profesor oznámil, že se jeho zdravotní stav natolik zhoršil, že po ukončení vykopávek odchází z ústavu a zanechává aktivní badatelské práce. Profesor byl snad největším žijícím odborníkem na keltské osídlení a přitom měl vlastně smůlu. Na rozdíl od mnoha jiných neměl ani po desítkách let usilovné práce to štěstí, aby

přišel na něco opravdu zásadního. Jeho poslední marnou nadějí se stal právě končící výzkum. Za pár let si na něho v odborných kruzích již sotva kdo vzpomene.

Už zbývá dokončit pouze průzkum mělkého sklepení pod jedním z obydlí. Poslední naděje na nějaký zajímavý nález ještě svítla, když přístroje ohlásily malou dutinu za zadním koncem sklepení. A když si stěnu v těch místech podrobně prohlédl, měl dojem, jako by tam bylo pečlivě naskládáno pár velkých kamenů. Tak pečlivě, aby nikoho ani nenapadlo, že se za nimi snad ještě něco skrývá. Kdosi si zde před tisíci let zhotovil tajnou skrýš a i ta za dva nebo tři dny vydá své tajemství. A pak už badatelé opustí tohle území a časem nastoupí na jejich místo stavební firma.

On ale dnes na nic z toho prakticky nemyslel. Vždyť je to již skoro rok, co zde našel tajemný náramek a zítra má poslední možnost ho opět spatřit. A práce už zde naštěstí zbývá tak málo, že při své zítřejší výpravě do Země protikladů bude sotva komu chybět.

II. 22.09.2136, Země protikladů

Dnes ráno si pořádně přivstal a už před východem slunce spěchal známou lesní pěšinou. Po obloze se honily mraky a on se tak nedozvěděl, jestli dorazil na vrchol vápencové skalky dříve, než slunce vyšlo nad obzor. Na skalní římsce pod jeho nohama jasně zářily vínově červené lístky a mezi nimi se schovávalo pár sametově černých šípků. Nastala doba, kdy se bílé květy růže skutečně proměnily v noční čern, a pokud stará píseň nelhala a on si vyložil její slova správně, setká se zde dnes opět s keltskou dívkou.

Věděl, že nemusí spěchat, vždyť dnešní den bude ještě dlouhý. Jediné, z čeho měl opravdu strach, byla zamračená obloha. Ne že by se snad bál trochy deště. Ale pokud se dnes nebe nevyjasní a slunce alespoň na chvíli nezasvítí na stráň s rozkvetlými hvězdnicemi, slova písně o hvězdách a slunci se nenaplní a příležitost opakující se jen jednou za stovky let bude opět promarněna.

Vydal se pěšinou směrem k jihu. Ta ho chvíli vedla po vrcholu kopce a pak začala pomalu klesat. Nad jeho hlavou se objevily koruny jeřábů s podzimmě vybarvenými oranžovočervenými listy. Skutečně vypadaly, jako by se rozhořely jasným plamenem. V hlavě mu zněla stále dokola slova písně a on, snad aby se přesvědčil, že se mu to všechno jenom nezdá, objal kmen nejbližšího stromu. Nad ním hořel oheň, ale jeho zamrazilo. Teprve teď si všiml, že tráva, kmeny stromů, ba i plamínky hořících listů jsou lemovány krajkou z první letošní jinovatky. Ohně, pod kterým procházel, nejenže přestaly hřát, ba dokonce chladily.

Pak vyšel z lesa na okraj stráně a zde zůstal překvapeně stát. Kousek před ním jako by se mezi stébly trávy rozsvítilo ne jedno, ale celé desítky sluncí. Byly to žluté květy s rozevlátým okrajem, které připomínaly malá sluníčka se zlatými paprsky. Ne nadarmo se téhle květině říká zlatovlásek. A o malý kousek dál kvetly i první hvězdnice. Bledožluté středy jejich květů skutečně vypadaly jako hvězdy na potemnělém nebi. Jeho poslední obavy se rozptýlily. Věděl, že se už nemusí bát zamračené oblohy, a byl přesvědčený, že dorazil ve správný čas na správné místo.

Po pár krocích ji konečně spatřil. Stála u největšího trsu rozkvetlých hvězdnic a toužebně se dívala jeho směrem. Přišel ještě blíž a než stačila něco říct, přivítal jí prvními slovy, která ho v tu chvíli napadla:

„A nevdáš, že jsem ti dnes nepřinesl žádný náramek?“

„Ani jsi nemohl, vždyť já jsem ho znovu neztratila, podívej,“ natáhla svou pravou ruku s náramkem směrem k němu a podívala se mu do očí. Ale byl to úplně jiný pohled, nežli před rokem. Namísto smutku z něj vyzařovala obrovská naděje se špetkou obav.

„Nechceš se ale raději podívat na můj nákrčník a pokusit se ho rozepnout?“

Rozepnula bronzovou sponu, která jí spínala dlouhé světlé vlasy a položila ji na zem vedle kvetoucích hvězdnic. Pak si odhrnula vlasy na bok, aby odhalily její krk i s nákrčníkem, natočila se zády k němu a hlavu sklonila hluboko dopředu. On udělal poslední krok, který ho od ní dělil a uchopil oběma rukama nákrčník. V ten okamžik ho však málem oslepil jasný záblesk. Ale nebylo to

žádné kouzlo dávného druida. To jenom vítr rozehnal mračna, aby mohlo zvědavé slunce nakouknout, co se to na zemi pod ním děje. A sluneční paprsky se mu odrazily od zlatého nákrčníku přímo do očí. Rychle sklopil zrak směrem k zemi a tam ho spatřil. Dívčin stín, který neposlouchal žádné fyzikální zákony a mířil pryč od něj, směrem ke slunci.

Jeho oči rychle přivykly slunečnímu světlu a on znovu uchopil nákrčník. Ten se pod dotykem jeho prstů jako zázrakem rozevřel a konečně přestal tížit dívčin krk. Ta jen slastně vydechla, zatímco on se sehnul, aby položil nákrčník na zem vedle spony. V polovině pohybu se ale zarazil. Dívčin stín už nejenže nemířil ke slunci, ale zmizel úplně. Že by dávná kletba nebyla ještě zcela zlomena?

Narovnal se, poodstoupil od dívky a pak si oddechl, když pochopil svůj omyl. Stínu si předtím nevšiml, protože dívka stála přesně mezi ním a sluncem a stín, ten utíkal pryč a plazil se mu po nohou a po těle. Jako by mu dívka nevědomky chtěla vynahradit to, že mu před rokem svým příběhem překazila pozorování slunečního zatmění. Pro tentokrát to však nebyl Měsíc, ale štíhlá dívčí postava, co mu na chvíli zastínila Slunce. A události před rokem, jako by se i nadále, pouze s malou obměnou, opakovaly.

Otočila se a natáhla k němu obě dlaně: „Vrať mi můj nákrčník, prosím.“

„Copak ty si ho chceš nechat?“ odpověděl udiveně. „A já si myslel, jak budeš ráda, že ses společně s ním zbavila svého prokletí a že ho už nebudeš chtít nikdy ani vidět.“

„Máš pravdu. Ale po tom všem utrpení, které mi způsobil, mi stále může vykonat jednu užitečnou službu. Neřekla jsem ti o něm všechno. Já se teď musím rozhodnout, jestli chci zůstat ve tvé době nebo se vrátit v čase, jako by to moje prokletí začalo teprve včera. Stačí, pokud si dnes, dokud slunce nezapadne, nasadím znovu svůj nákrčník. Ne na krk, ale tak, aby obepínal moje předloktí. A on mě pak vrátí v čase zpět.“

„A už víš, jak se rozhodneš?“

„Vím. I když je mi tady s tebou dobře, vaše uspěchaná doba, do které jsem se musela protrpět, se mi ani trochu nelíbí. Proto budu nákrčník ještě potřebovat. Ale neboj se, neuteču ti hned. Vždyť do večera je ještě daleko a já ti zatím nestačila ani poděkovat.“

A znovu natáhla své dlaně směrem k němu. On do nich smutně položil nákrčník a měl pocit, jako by se ten teď stal jeho prokletím a chtěl mu navždy ukrást tuhle půvabnou dívku. Ta si nákrčník nejprve pečlivě prohlédla a pak ho odložila do trávy vedle spony.

„Promiň, ale já jsem si ho zatím nikdy nemohla zblízka pořádně prohlédnout. Mnohokrát děkuji za všechno. Ani nevím, jak bych se ti mohla odvděčit. Napadlo mě, že ti dám zpátky svůj náramek. Ale ten jsem vlastně dostala já od tebe a dárky, ty se přece nemají vracet zpět.“

Pak se podívala dolů na zem, sehnula se, uchopila bronzovou sponu a podala mu ji. „Tady máš ode mě alespoň něco na památku.“ Mlčky si ji od ní vzal. Kdyby tak věděla, jak rád by teď zastavil čas. Anebo vyměnil tu sponu za jeden jediný den, který by tu s ním strávila navíc. Jeden jediný den? A proč ne víc, blesklo mu najednou hlavou. Vždyť tady vlastně nikoho nemá. Rodiče mu tragicky zahynuli před pár lety a jediný, koho by snad svým odchodem mohl zarmoutit, je starý profesor. A on už ví, jak mu to možná tisícinásobně vynahradit.

Zavrtěl hlavou a natáhl ruku se sponou zpátky k ní.

„Udělala jsem něco špatně? Zase jsem přestala mluvit upřímně a něčím jsem tě urazila?“ zeptala se s obavami.

„Neboj se, tak to není. Ale na tu sponu se budu daleko raději dívat, když ji budeš mít ve vlasech. A nejen na ni. Co myslíš, obepne nákrčník společně s tvým předloktím i to mé?“

Nejprve nepochopila význam jeho slov a pak se jen udiveně zeptala:

„Tak ty by ses chtěl vrátit společně se mnou? A rozmyslel sis to vůbec?“

„Nemám si co rozmýšlet. Co ty vlastně o mně víš? To ti není ani trochu divné, že si tady celou tu dobu s tebou povídám vaším starým jazykem, který dnes prakticky nikdo nezná? Víš, posledních pár let dělám vlastně jenom jednu jedinou věc. Snažím se objasnit, jak žili lidé ve vaší

době a jak doopravdy vypadalo tvoje dávné hradiště Meliodunon nebo osada Eburodunon. A teď se mi naskytla příležitost, která se už nebude víckrát opakovat.“

„Chci se skutečně vrátit v čase. A to i proto, že se tam budu moci vrátit společně s tebou,“ dodal po chvíli.

„A nechceš počkat aspoň až do večera?“

„Na co zbytečně čekat?“ odpověděl. „Ale zapomněl jsem se tě ještě na něco zeptat. Kam přesně se vlastně v čase vrátíme?“

„A jak to myslíš?“

„No jestli byl u vás včera také podzim nebo třeba už zima.“

„Začínalo jaro a růže nahoře na skále, ta ještě ani nestačila rozkvést.“

„Tak vidíš, a já mám přece jaro tak rád,“ zažertoval. „A ještě nikdy nepřijde po podzimu tak rychle, jako dnes. Sepni si raději vlasy sponou, ať ji tady nezapomeneš,“ řekl nakonec.

Pak se sehnul a uchopil nákrčník do pravé dlaně. Stoupl si těsně za ni, objal ji zezadu oběma rukama a zaklapl nákrčník tak, aby obepínal jejich levá předloktí. Stačil ji ještě pevně uchopit pravou rukou a ucítil přitom chladivé sklo jejího náramku. Na chvíli se mu zdálo, že slunce začíná zapadat na východě a voda dole v potoce teče proti proudu. A pak už se slunce jenom překvapeně dívalo dírou v mracích, kam ta podivná dvojice tak najednou zmizela.

I. 4. století př.n.l., osada Eburodunon

Seděl ve svém obydlí, v ruce držel skleněný náramek a vzpomínal. Povrch náramku už dávno nebyl tak lesklý a nedotčený jako dřív. Podepsaly se na něm ty desítky let, co ho nosila. Jako by na něm každá významnější událost zanechala svůj šrám. Od doby, co se vrátila, ho nikdy nesundávala. Prý proto, aby jí neustále připomínal, že je tím nejhezčím dárkem, který kdy od svého muže dostala. Dárkem, který ji nejprve přinesl naději, po roce vysvobození a nakonec i lásku. On byl jediný, kdo jí ho mohl večer, předtím, než se spolu začali milovat, sejmout. A žádné ráno si ho potom nezapomněla znovu nasadit.

Vzpomínal si, jak se v ten první den bála vrátit do Meliodunonu ze strachu, že by ji snad lidé mohli ukamenovat. A jak on sám pod maskou učence z daleké ciziny navštívil eburodunonského druida. Protože ten byl jediný, komu se mohl se vším svěřit a kdo by mu snad uvěřil. A druid byl nejen moudrý, ale měl i srdce na správném místě. Dovolil jí, aby ho tajně pod rouškou noci navštívila v jeho obydlí. Nechal je zde oba dva přenocovat, jí odpustil a jeho nakonec přijal namísto svého ztraceného syna.

Ostatní obyvatelé osady si na něho dlouho nemohli zvyknout. Nemohli pochopit, proč ten cizí učený muž mluví s tak podivným přízvukem. Jak to, že dokáže několika prostými slovy vysvětlit pro ně do toho okamžiku nepochopitelné věci. Proč se přitom vyptává na naprosté samozřejmosti z jejich života, jako by o nich slyšel snad poprvé. A proč si přitom vše tak pečlivě zapisuje, jako by mu už paměť přestávala sloužit. A tak mu zanedlouho začali říkat Podivín.

Nebyl druid, ale přesto dokázal poradit. Nebyl věštec, ale přesto jako by znal všechny významné události, které se nejen zde, ale i v daleké cizině teprve stanou. A meliodunonská dívka, která se zanedlouho stala jeho ženou, zase naprosto přesně věděla, jaké bude letos počasí, zda přijdou prudké deště a záplavy nebo kdy udeří třeskuté mrazy. Bylo to hodně i jejich zásluhou, že osada vzkvétala a přicházeli sem noví a noví obyvatelé. A zatímco menší Eburodunon rostl a sílil, význam hrdého Meliodunonu pomalu upadal. A on si snad ani neuvědomil, jakou měrou přispěl k tomu, že na místě této osady vznikne po čase významné město, ve kterém on sám kdysi žil.

Teď tu seděl opuštěný na sklonku svého života a jenom náramek v jeho ruce byl připomínkou toho dávného, neuvěřitelného příběhu. Eburodunonský druid již dávno nebyl mezi živými a také jeho žena mu před několika lety zemřela. Byl poslední, kdo znal tajemství

skleněného náramku. Cítil, že jeho čas se naplnil a že možná už za pár dnů to tajemství odejde společně s ním.

Mnohokrát můžeme v životě zabloudit, pak se vrátit na ono zrádné rozcestí a pokusit se vydat správným směrem. Jsou ale rozhodnutí, která už nezměníme. Protože z cesty časem, z té není úniku. A on věděl, že čas jeho posledního velkého rozhodnutí právě nastal. Vzal svitky, do kterých pečlivě zapisoval a kreslil vše, s čím se zde za ta dlouhá léta setkal, a uložil je do pevné bronzové schránky. Pak vložil náramek do kapsy, těžce vstal, uchopil schránku do obou rukou a vydal se s ní dolů do sklepení pod jeho obydlím.

Tam uložil schránku do předem připravené skrýše. Naposledy uchopil náramek do svých rukou, něžně ho pohladil a položil na schránku. Pak začal otvor ve zdi sklepení pečlivě překrývat těžkými kameny. Náramek se mu navždy ztratil z očí. Kéž by ve dvaadvacátém století dokázal přinést svému novému nálezci tolik štěstí, co kdysi přinesl jemu. Pečlivě vložil na své místo poslední z kamenů a utěsnil spáry mezi nimi. A předal své poselství do budoucnosti, která mohla být kdysi jeho minulostí.

0. Prolog

Kdy končí realita a začíná fantazie? No přece tehdy, když se vypravíte do budoucnosti dál, než dohlédnete. Anebo když se vrátíte do minulosti hlouběji, než sami pamatujete. Ale i fantazie má své kořeny v přítomnosti. Vždyť Země protikladů, ta dodnes existuje. A staří Keltové, ti kdysi skutečně obývali hradiště jménem Meliodunon i osadu Eburodunon.

Pokud můžeme věřit dnešním astronomům, pak nejbližší úplné zatmění slunce nastane na našem území doopravdy až 7.10.2135. V místech dávné osady Eburodunon a hradiště Meliodunon půjde možná jenom o zatmění částečné. A že stále ještě nevíte, kde leží? Tak si někdy zkuste z Eburodunonu dojít až na Meliodunon. Stačí přitom, když vyrazíte z Brna na ostroh nad údolím Říčky, kterému se dnes říká Staré Zámky. A když vás nohy zanesou ještě o něco dál na sever, pak možná s trochou štěstí najdete i místo, které jsem nazval Zemí protikladů.